

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25P/115/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422202381
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422202381.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Milanom Antalom vo veci starostlivosti súdu o maloletú: Z. G., D.. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa rodičov: matky V. G., D.. XX.XX.XXXX, H. N. O. Ž. D. C. a otca neuvedeného, o návrhu starej matky na zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Zveruje mal. Z. G., D.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke O. Š., D.. XX.XX.XXXX, ktorá je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu ako rodičia a oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. Matka V. G.V., D.. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu mal. Z. G., D.. XX.XX.XXXX výživným mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je splatné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 17.08.2022 bol Okresnému súdu Žiar nad Hronom doručený návrh navrhovateľky na zverenie maloletej Z. G., D.. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že je starou matkou maloletej a matkou svojej dcéry V.N. G.. Otec maloletej nie je uvedený v rodnom liste dieťaťa, otcovstvo k nej nepriznal. Matka v súčasnosti nie je schopná dieťa vychovávať a poskytovať jej riadnu starostlivosť a ani nemá vytvorené podmienky na zabezpečenie jej zdravého vývinu. Matka maloletej vedie záhalčivý spôsob života, požíva alkohol, je na ulici a ani nemá záujem o mal. dieťa sa starať. Navrhovateľka býva v mestskom nájomnom byte spolu s dvoma vnúčatami, ktoré má už zverené vo svojej starostlivosti. Matka maloletej súhlasí s návrhom navrhovateľky.

2. Na pojednávanie sa nedostavila matka maloletej, ktorá mala doručenie predvolania vykázané dňom 21.09.2022. S poukazom na ustanovenie § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), preto súd v zmysle ustanovenia § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) prejednal vec v neprítomnosti matky maloletej.

3. Navrhovateľka, stará matka ako účastník konania na pojednávaní uviedla, že trvá na podanom návrhu v plnom rozsahu, o maloletú sa dokáže postarať a zabezpečiť jej starostlivosť. Jej matka o vlastné dieťa nemá záujem a ani nemá vytvorené podmienky na zabezpečenie jej zdravého vývinu.

4. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že v domácnosti navrhovateľky sa nachádzajú ďalšie dve mal. deti, o ktoré sa navrhovateľka stará. Matka maloletej sa toho času nachádza na neznámom mieste v R. P. G. S. Ž. L. D. C., nepoberá žiadnu dávku a nemá žiadny príjem. Vzhľadom k tomu, že stará matka spĺňa všetky predpoklady na zverenie mal. Sofie do jej náhradnej osobnej starostlivosti, navrhuje návrhu navrhovateľky vyhovieť.

5. Zo správy zo šetrenia pomerov v rodine matky a starej matky, ktorú realizoval kolízny opatrovník, súd zistil, že matkou maloletej je V. G., D.. XX.XX.XXXX, bytom O. Ž. D. C.. Otec maloletej nie je uvedený v rodnom liste. Matka je vedená ako osoba bez domova a okrem mal. Z. má navrhovateľka ešte zverené mal. deti v náhradnej osobnej starostlivosti, a to mal. T., D.. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 8P/367/2011-48 zo dňa 27.02.2012 a mal. L., D.. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 8P/42/2008-25 zo dňa 04.03.2008. Stará matka poberá starobný dôchodok vo výške 142,35 Eur/mesačne, dávky v hmotnej núdzi vo výške 56,30 Eur/mesačne a prídavky na deti vo výške 120 Eur/mesačne. Mal. deti, ktoré boli zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti poberá opakovaný príspevok dieťaťa zverenému do náhradnej osobnej starostlivosti na mal. T. 182 Eur/mesačne a na mal. L. 235,50 Eur/mesačne. Keďže náhradná osobná starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou, kolízny opatrovník doporučil návrhu starej matky vyhovieť.

6. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto

zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

7. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

8. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

9. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

10. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

11. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti bol podaný dôvodne, pretože matka maloletej

nezabezpečuje jej starostlivosť a preukázateľne nie je schopná túto starostlivosť ani riadne zabezpečiť. Otec maloletej nie je uvedený v rodnom liste. Po narodení maloletej sa matka zdržiavala u svojej tety v garsónke, odkiaľ odišla a opustila domácnosť dňa 12.08.2022 a maloletú zanesla k svojej matke - navrhovateľke. Matka nemá záujem sa starať o mal. Z., čo vyplýva zo správy kolízneho opatrovníka. Navrhovateľka riadne zabezpečuje celodennú starostlivosť o mal. dieťa, zabezpečuje všetky jeho potreby, pričom v jej starostlivosti súd nezistil žiadne nedostatky, mal. dieťa má vytvorené vhodné podmienky pre jeho ďalší zdravý vývoj. Navrhovateľka spĺňa zákonom stanovené kritériá § 45 ods. 1 Zákona o rodine pre zverenie mal. dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

13. Matku súd zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, čo v súčasnosti predstavuje sumu 29,87 Eur mesačne, ktoré výživné je matka povinná platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. Pri určení vyživovacej povinnosti súd vychádzal z ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine, že každý rodič je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť k mal. dieťaťu v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, prihliadol na aktuálnu sociálnu situáciu matky maloletej, ktorá je nezamestnaná, u kolízneho opatrovníka je vedená ako osoba bez domova. Matka je povinná platiť počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny podľa § 45 ods. 8 veta prvá Zákona o rodine.

14. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže účastníci konania si náhradu trov konania neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Žiar nad Hronom na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) - uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe, alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 a nasl. CMP).